

Internkontroll- rapport

2019

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Inledning	4
Definition av intern kontroll.....	4
Kommunens årshjul och process för internkontroll.....	4
Riskvärdering	5
Internkontrollrapport	6
Avvikelse rapportering.....	6
Debitering	6
Sjukskrivningstal	7
Myndighetsutövning.....	7
GDPR.....	10

Sammanfattning

Under 2019 har bildningsnämndens internkontrollplan fokuserat på kontroller kring myndighetsutövning, avvikelserapportering, sjukskrivningstal och debitering. Flera av kontrollerna fanns kvar från 2018 eftersom de kontroller som då utfördes visade på brister i rutiner och hantering. Under året valde också bildningsnämnden att lägga till två kontrollmoment gällande GDPR (Dataskyddsförordningen). Störst vikt har lagts vid kontrollerna som avser myndighetsutövning såsom att beslut om åtgärdsprogram tas på rätt sätt och att närvaro och frånvaro följs upp och rapporteras enligt gällande rutiner. Stor vikt har också lagts vid kontrollerna avseende GDPR.

De kontroller som har genomförts 2019 visar på att rutinerna och hanteringen inom fler områden har förbättrats jämfört med tidigare år. Även om det har skett förbättringar bedömer bildningsförvaltningen att kontrollerna behöver kvarstå inom samtliga områden för att riskerna ska minimeras ytterligare.

Inom området GDPR som tillfördes under året har kontroller genomförts av registerförteckningar och personuppgiftsbiträdesavtal. Kontrollerna visar att det finns stora brister inom området då registerförteckningar och personuppgiftsbiträdesavtal saknas på flera av de kontrollerade enheterna. Olika åtgärder, bland annat olika former av utbildningsinsatser, kommer att vidtas för att åtgärda de brister som upptäckts.

Inledning

Nämnden ska årligen kartlägga viktiga rutiner, processer och system samt bedöma dem utifrån risk och väsentlighet.

Definition av intern kontroll

Med intern kontroll avses kommunens och kommunkoncernens interna förfaringsätt och arbetsrutiner som syftar till att säkerställa att organisationens mål uppfylls, att avtal följs och att verksamheten är laglig. Den interna kontrollen avser åtgärder som bidrar till att utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i kommunens verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel.

I Katrineholms kommuns reglemente för intern kontroll anges att nämnden löpande ska följa upp det interna kontrollsystemet inom det egna området. Nämnderna ska årligen kartlägga viktiga rutiner, processer och system samt bedöma dem utifrån risk och väsentlighet.

Kommunens årshjul och process för internkontroll

Intern kontroll är en process i flera steg:

- Utvärdering av föregående års interna kontroll (nämndens internkontrollrapport)
- Kartläggning av presumtiva kontrollområden och kontrollmoment
- Värdering av risk och väsentlighet
- Prioritering av kontrollmoment baserat på riskvärderingen
- Framtagande av kontrollmetoder
- Upprättande av nämndens internkontrollplan för det kommande året
- Genomförande av kontrollmoment
- Framtagande av åtgärder utifrån genomförd intern kontroll
- Uppföljning av åtgärder
- Sammanställning av nämndens årliga internkontrollrapport
- Kommunstyrelsens årliga uppföljning av nämndernas interna kontroll

Resultatet av den interna kontrollen från föregående år (*internkontrollrapport*) rapporteras till kommunstyrelsen och kommunens revisorer. Nämndernas internkontrollrapporter behandlas av kommunstyrelsen vid dess sammanträde i mars vilket innebär att rapporterna ska vara kommunledningsförvaltningen till handa under februari för beredning.

Riskvärdering

En kartläggning och riskvärdering av kontrollområden och kontrollmoment ligger till grund för internkontrollplanen. Nedanstående modell används för värdering av risk och väsentlighet. Med *risk* i detta sammanhang avses sannolikheten för att fel eller skada uppträder. Med *väsentlighet* avses konsekvensen om risken inträffar.

Risk		Väsentlighet	
Värde	Förklaring	Värde	Förklaring
1	Osannolik	1	Försumbar
2	Mindre sannolik	2	Lindrig
3	Möjlig	3	Kännbar
4	Sannolik	4	Allvarlig

Vid värdering av risker multipliceras risken med väsentligheten. I internkontrollrapporten anges samma siffrvärde för riskvärderingen som i internkontrollplanen. Nedan anges hur riskvärderingen ska tolkas.

Värdering (risk x väsentlighet)	Förklaring	Hantering
Värde 1-3	Risken accepteras.	Ingen åtgärd.
Värde 4-8	Risken hålls under uppsikt.	Bevakning
Värde 9-12	Risk som kräver åtgärd.	Internkontrollplan
Värde 13-16	Stor risk som kräver åtgärd.	Internkontrollplan

Internkontrollrapport

Kontrollområde:

Avvikelseerrapportering

Kontrollmoment:

Incidenthantering - sker rapportering enl. upprättade rutiner.

Kontrollansvarig

Verksamhetschef

Riskvärdering

12

Kommentar

Datum för kontroll: 2019-12-31

Resultat: Kontroll visar att samtliga förskolor och skolor rapporterar incidenter enligt upprättade rutiner. Rutinerna är välkända på enheterna. Grundskolan upplever dock att det fortfarande finns en osäkerhet kring när en incidentrapport ska skrivas.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
 Genomgång med rektorerna och förtydligande så att alla rapporterar på likvärdigt sätt.	2020-01-01	2020-03-31

Kontrollområde:

Debitering

Kontrollmoment:

1-1 datorer - följs upprättade rutiner kring debitering av försvunnen utrustning

Kontrollansvarig

Ekonom

Riskvärdering

9

Kommentar

Datum för kontroll: 2019-12-31

Resultat: Kontroll visar att denna fråga hanteras olika på olika enheter. Befintliga rutiner behöver förtydligas och förankras.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
----------	------------	-----------

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
🔔 Gå igenom befintliga rutiner och se om de är tillämpningsbara	2020-01-01	2020-04-30

Kontrollområde:

Sjukskrivningstal

Kontrollmoment:

Används de system som finns för att följa upp sjukskrivningar

Kontrollansvarig

Verksamhetschef

Riskvärdering

12

Kommentar

Datum för kontroll: 2019-12-31

Resultat: Kontroll visar att systemet Adato används men inte alltid på rätt sätt. Det finns information och anteckningar på öppnade rehabärenden men i vissa fall är dokumentationen bristfällig. Det som oftast saknas är en plan för återgång. Det kan också saknas information om vad man kommit överens om mellan arbetsgivare och arbetstagare.

De åtgärder som är genomförda under andra halvåret är en enkät till rektorerna om hur de uppfattar sitt kunnande i frågan. Utifrån enkäten har en repetition gjorts i rektorsgruppen F-6.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
🔔 En plan är lagd för att representant för HR vid minst två tillfällen per termin träffar rektor enskilt och bland annat går igenom sjuktalen och aktuella rehabärenden i Adato för att säkerställa kvaliteten i arbetet med sjuktalen.	2020-01-01	2020-12-31
🔔 Utbildning i systemet för förskolerektorerna.	2020-01-01	2020-03-31

Kontrollområde:

Myndighetsutövning

Kontrollmoment:

Beslut om åtgärdsprogram - har rektor ett system för att tillgodose att elever i behov av särskilt stöd får det

Kontrollansvarig

Verksamhetschef

Riskvärdering

16

Kommentar

Datum för kontroll: 2019-12-31

Resultat: Resultatet visar att utifrån stickprov som gjorts kan konstateras att rektorer har olika system för att ha kontroll på samtliga elevers behov. Det finns inget datastöd i Pingpong eller PMO som ger rektor en helhetsbild. I och med GDPR känns det osäkert huruvida rektor själv kan upprätta t ex register för detta.

På alla enheter där stickprov gjordes har skolan utvecklat "lakan" över eleverna. Dessa lakan visar måluppfyllelse alla elever, alla årskurser och alla ämnen. Här kan rektor följa elevers måluppfyllelse och sätta in stöd där det behövs.

Det är fortfarande så att man inte med självklarhet som upprättar åtgärdsprogram när elever inte har nått minst betyget E eftersom förändringen med extra anpassningar och otydligheten i styrdokumentet kring dokumentationen för dessa anpassningar gör att det kan tolkas som om dokumentation inte är nödvändig.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
 Genomgång av regelverk och tolkningar när åtgärdsprogram ska upprättas genomförs med rektorer F-6 och grundskolan.	2020-01-01	2020-12-31

Kontrollmoment:

Elever med frånvaro - har rektor ett system för att följa upp elever med frånvaro

Kontrollansvarig

Verksamhetschef

Riskvärdering

16

Kommentar

Datum för kontroll: 2019-12-31

Resultat: Utifrån stickprov som gjorts kan konstateras att själva elevfrånvaron kan rektor följa. Tyvärr har inte alla skolor 100% registrerade lektioner vilket gör att det är svårt för rektor att med säkerhet kunna lita på de siffror som finns i systemet. Dock är andelen registrerade lektioner så pass hög att vi vågar påstå att vi kan följa elevers frånvaro och sätta in åtgärder för de elever som behöver.

I de fall där frånvaron är stor beskriver rektorer att de arbetar på olika sätt med eleven och att de också tas upp på respektive skolas EHT (Elevhälsoteam).

När en utredning om elevs frånvaro har inletts ska rektor se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. Under 2019 har anmälan enbart kommit in från extern friskola, ingen anmälan har inkommit från kommunens skolor. Detta tyder på att det finns brister i rutinerna gällande rapportering till huvudman.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
 Genomgång av handlingsplanen för elevfrånvaro och tydliggörande av procentsatsen. Detta görs i verksamhetsområdet F-6.	2019-02-01	2019-12-31
 Förtydliga rutinerna gällande anmälan av frånvaro till huvudman	2020-01-01	2020-04-30

Kontrollmoment:

Närvaroregistrering - sker närvaroregistrering vid samtliga lektioner

Kontrollansvarig

Verksamhetschef

Riskvärdering

12

Kommentar

Datum för kontroll: 2019-12-31

Resultat: Kontrollen visar att närvaroregistrering inte sker vid exakt alla lektioner. Snittet för grundskola F-6 är att närvaroregistrering sker vid 93% av lektionerna. Det handlar fortfarande om brister när det finns vikarier inne eller när man har problem med tekniken. Ingen skola har oroväckande låga siffror men ingen skola inte har heller 100%.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
🔔 Uppföljning med respektive chef utifrån andel registrerade lektioner och beslut om åtgärder utifrån varje enhet.	2018-02-09	2020-12-31

Kontrollmoment:

Uppföljning av inställda lektioner

Kontrollansvarig

Verksamhetschef

Riskvärdering

12

Kommentar

Datum för kontroll:

Resultat: Det går inte att följa upp inställda lektioner i PingPong.

Kontrollen visar att rektorerna har olika system för att tillgodose att eleverna får den undervisningstid de har rätt till. På KTC ställs få lektioner in och rutinen är att dessa i sådana fall tas bort från schemat. Den garanterade undervisningstiden följs upp via differensrapporter minst en gång per termin.

På Lindengymnasiet lägger man ut mer undervisningstid än den garanterade för att ha en viss marginal. Under höstterminen har man tagit in vikarier när det är planerat frånvaro för lärare eller längre sjukfrånvaro.

Järvenskolan uppskattar att de ställt in enstaka lektioner enstaka veckor. Skolan har satsat mycket pengar på att ta in vikarier vid frånvaro.

Gymnasiesärskolan, IA1 och IA4 uppger att de inte har ställt in några lektioner under 2019.

Kontrollområde:

GDPR

Kontrollmoment:

Finns upprättad registerförteckning på individnivå

Kontrollansvarig

GDPR-samordnare

Riskvärdering

16

Kommentar

Datum för kontroll: 2019-12-31

Resultat: Av tio slumpvis utvalda enheter hade fyra enheter register för all personal, på fyra enheter hade delar av personalen registerförteckningar och på två enheter saknades registerförteckningar helt.

Det kan konstateras att det ser väldigt olika ut på enheterna.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
 Säkerställa att det finns upprättade registerförteckningar. GDPR-samordnaren tar fram en åtgärdsplan.	2020-01-01	2020-12-31

Kontrollmoment:

Finns upprättade personuppgiftsbiträdesavtal med aktuella leverantörer

Kontrollansvarig

GDPR-samordnare

Riskvärdering

16

Kommentar

Datum för kontroll: 2019-12-31

Resultat: Av tio slumpvis utvalda enheter hade inga enheter upprättade personuppgiftsbiträdesavtal för de system som enheten själv ansvarar för.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
 Säkerställa att enheterna har upprättat personuppgiftsbiträdesavtal med aktuella leverantörer. GDPR-samordnare tar fram en åtgärdsplan.	2020-01-01	2020-12-31